

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อเรียกร้องค่าเสียหาย กรณีร่วมกันกำหนดราคาอันเป็นการผูกขาดหรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขัน

Legal Issues Relating to Legal Proceeding for Claiming Compensation Regarding Joint Action of Monopolistic Competition or Restrict or Reduce Market Competition

วาทีณี คำดี* รุ่งแสง กฤตยพงษ์*

Watinee Khamdee* Rungsang Kritayapong*

มหาวิทยาลัยศรีปทุม*

Sriprathum University*

บทคัดย่อ

กฎหมายแข่งขันทางการค้า ถูกบัญญัติขึ้นโดยมีเจตนารมณ์ในการสนับสนุนส่งเสริมกลไกการแข่งขันของตลาดให้มีการประกอบธุรกิจให้เป็นไปอย่างเสรี และป้องกันไม่ให้เกิดการผูกขาดทางการค้าเกิดขึ้น การแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการด้วยกันต้องเกิดจากการเสนอขายสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพและราคาเหมาะสมให้แก่ผู้บริโภค ซึ่งหากการแข่งขันอย่างเสรีนั้นเป็นไปตามกลไกของตลาดแล้ว ย่อมเกิดความยุติธรรมกับทั้งผู้ประกอบการด้วยกันเองและผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าหรือบริการนั้น ในประเทศไทยได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้าครั้งแรกเมื่อ ปี พ.ศ. 2480 หากแต่ยังไม่มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้อย่างเต็มที่ เนื่องจากกฎหมายการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทยไม่ให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าโดยเอกชน แต่จะให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมายโดยองค์กรของรัฐ จากการศึกษาพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรกำหนดให้องค์กรของรัฐมีอำนาจในการตั้งเรื่องพิจารณาความผิดของผู้ประกอบการได้โดยไม่ต้องมีการร้องเรียนจากผู้เสียหายก่อน รวมทั้งมีอำนาจในการสอบสวนและมีคำวินิจฉัยว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติหรือไม่ เมื่อมีคำวินิจฉัยแล้ว ผู้ที่ได้รับความเสียหายก็สามารถใช้สิทธิทางกฎหมาย

ฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำการอันฝ่าฝืนได้ โดยกฎหมายที่บัญญัติให้เอกชนเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายนั้น บัญญัติอยู่ในพระราชบัญญัติแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 มาตรา 69 ที่บัญญัติให้ผู้ได้รับความเสียหายจากการกำหนดราคาซื้อหรือราคาขายสินค้าหรือบริการอันเป็นการผูกขาดหรือลดการแข่งขันหรือจำกัดการแข่งขัน มีสิทธิฟ้องคดีเพื่อเรียกค่าเสียหายจากผู้ประกอบการที่มีพฤติการณ์ฝ่าฝืนบทบัญญัติได้ ซึ่งหากมีคำวินิจฉัยที่ถูกพิจารณาและรับรองโดยองค์กรของรัฐแล้ว ผู้เสียหายก็ไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ความผิดของจำเลยอีก

จากการศึกษาพบว่า การฟ้องคดีเพื่อเรียกค่าเสียหายในคดีแข่งขันทางการค้าโดยเอกชนนั้น ยังไม่ครอบคลุมถึงค่าเสียหายที่ผู้เสียหายควรจะได้รับจากผู้ประกอบการที่มีพฤติการณ์ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติ การพิจารณาโดยนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 มาปรับใช้ ไม่อาจเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้น การกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษ จะทำให้การฟ้องคดีของผู้ประกอบการหรือผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายมีประสิทธิภาพและได้รับการชดเชยมากขึ้น ทั้งเป็นการยับยั้งและป้องปรามผู้กระทำความผิดไม่ให้กระทำความผิดซ้ำอีก ทำให้เกิดความเกรงกลัวต่อกฎหมาย และผู้เสียหายได้มีส่วนร่วมในการใช้กฎหมายอันจะทำให้ผู้ประกอบการที่คิดจะทำการฝ่าฝืนเกิดความเกรงกลัวต่อกฎหมาย เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้นการนำหลักการกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษมาปรับใช้ในการกำหนดค่าเสียหายในคดีแข่งขันทางการค้าจึงเป็นมาตรการที่ควรนำมาบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้ตรงตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าในประเทศไทย

ผู้เขียนขอเสนอให้มีบทบัญญัติเรื่องค่าเสียหายเชิงลงโทษไว้ในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายโดยเอกชนมีประสิทธิภาพและได้รับการชดเชยมากขึ้น ทั้งเป็นการยับยั้ง ป้องปรามพฤติกรรมอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย และให้มีบทบัญญัติกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าให้มีอำนาจริเริ่มดำเนินการพิจารณาความผิดได้เอง หากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพบว่าผู้ประกอบการในตลาดมีพฤติการณ์ฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่จำเป็นต้องรอให้ผู้เสียหายร้องเรียนมายังสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเสียก่อน เพื่อให้การดำเนินคดีโดยเอกชนมีประสิทธิภาพสูงสุดและลดภาระการพิสูจน์ของผู้เสียหายอีกด้วย

คำสำคัญ: ค่าเสียหาย การผูกขาด ลดการแข่งขันหรือจำกัดการแข่งขัน

Abstract

Trade Competition Law was established with the intention of supporting the market mechanism to have independent businesses and prevent any trade monopoly. The competition between operators is based on the offering of quality products and services to consumers. If the independent competition is based on the market mechanism, it is fair to both operators and consumers who purchase the goods or services. In Thailand, the first commercial competition law was introduced in 1937, but it was not effective in enforcing it fully since the competition law of Thailand did not focus on the enforcement of competition law in the private sector, but it focused

on law enforcement within state organizations. According to the study of the Competition Act, 2017, the author has an opinion that the government should have the authority to set the subject of the offender's conduct without the need for a complaint from the victim, as well as having the power to investigate and decide whether there is a violation of the provisions. When the decision is made, those who have suffered damage will be entitled to legal action against the perpetrators of the breach. The law provides that private law could be enforced, and it is prescribed in the Trade Competition Act, 2017 in Section 69. It provides that persons who have been damaged by the determination of the purchase price or sale price of goods or services, monopolize or reduce the competition or restrict the competition, he has the right to sue for damages from entrepreneurs who violated the provisions. If the decision is considered and approved by the state organization, the victim is not required to prove the defendant's fault again.

From the studies, it has been found that the prosecution for damages in private commercial competition does not cover the damages that the victim should receive from the entrepreneur who violates the Act. The consideration which applied Section 420 of the Civil and Commercial Code cannot remedy the damage which has occurred, so the punitive determination will make the prosecution of the damaged consumer business more effective and more reimbursable. It is a deterrent and prevents the offender committing another crime, and it creates fear of the law, and the victim is involved in using the law. This would make the entrepreneur who thought of violating the law fear the law. By making law enforcement becomes more effective, the introduction of punitive damages rules for the determination of damages in trade competition is a measure that should be introduced in this Act to comply with the intent of the Trade Competition Act in Thailand.

The author suggests having the provision for punitive damages in the Competition Act to be enforced on private companies, and it is more effective and more compensation. It also restrains and prevents actions against the law. Moreover, there should be the provision to determine the competency of the Competition Commission should be determined to have the power to conduct a deliberate offense. If the Competition Commission finds that entrepreneurs in the market are violating this Act, they do not have to wait for the complainants to come to the Office of Competition Commission first to maximize the effectiveness of litigation and reduce the burden of evidence proving that shall be performed by the victim.

Keywords: Claiming Compensation, Monopolistic Competition or Reduce Market Competition

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมีสภาพเศรษฐกิจที่ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับการให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาลโดยการออกนโยบายต่าง ๆ ในการกระตุ้นเศรษฐกิจได้มีส่วนในการเพิ่มอัตราการแข่งขันในด้านการค้าเป็นอย่างมาก อีกทั้ง การที่นักการเมืองจำนวนมากมีผลประโยชน์ทับซ้อนในทางเศรษฐกิจและใช้อำนาจทางการเมืองในที่มีลักษณะเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง หรือแทรกแซงตลาดและอาจก่อให้เกิดการผูกขาดทางการค้าได้ จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีกฎหมายรองรับระบบเศรษฐกิจเสรีดังกล่าวเพื่อเป็นกฎหมายที่ใช้สนับสนุนกลไกตลาด (Market Mechanism) ให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ กฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า (Competition Law) หรือกฎหมายป้องกันการผูกขาดทางการค้า (Antimonopoly Law) โดยแต่เดิมกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าของไทยได้กำหนดให้รัฐเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายนี้เท่านั้น เนื่องจากหลังสงครามโลกรัฐบาลไทยต้องการควบคุม ตรีงราคา และกักตุนสินค้าไว้ใช้ยามขาดแคลนจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันการการค้าใดเกินควร พ.ศ. 2480 ขึ้นใช้บังคับ ซึ่งต่อมาในปี พ.ศ. 2522 ได้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันการผูกขาดและการกำหนดราคาสินค้า พ.ศ. 2522 ขึ้นใช้แทน และได้ใช้เรื่อยมาจนกระทั่งได้มีการพัฒนาแนวความคิดเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้า จึงมีการตราพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 ขึ้น และได้ปรับปรุงแก้ไขในปี พ.ศ. 2560 โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 และเริ่มให้ใช้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2560 เป็นต้นไป

เนื่องจากแนวคิดของพระราชบัญญัติแข่งขันทางการค้านี้ยังค่อนข้างใหม่สำหรับประเทศไทยจึงทำให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ เพราะขาดความรู้ความเข้าใจในทางเศรษฐศาสตร์ของ

ผู้บังคับกฎหมาย อีกทั้งความไม่เป็นอิสระของคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า ที่ต้องได้รับการแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรีจึงทำให้มีโอกาสถูกแทรกแซงทางการเมืองได้ง่าย ซึ่งเมื่อเกิดกรณีที่บุคคลได้รับความเสียหายที่เกิดจากการแข่งขันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมแล้ว กฎหมายจึงกำหนดให้ผู้เสียหายสามารถฟ้องเรียกค่าเสียหายได้ ทั้งนี้หลักการที่ให้เอกชนบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าดังกล่าวได้มีการใช้ตามกฎหมายการแข่งขันทางการค้าและกฎหมายป้องกันการผูกขาดทางการค้าในต่างประเทศมาเป็นเวลานานแล้ว เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม กฎหมายการแข่งขันทางการค้าของไทย มีบทบัญญัติที่ให้ผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้กระทำการฝ่าฝืนได้ โดยต้องฟ้องภายในอายุความ 1 ปีนับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้หรือควรจะรู้ถึงเหตุการณ์ละเมิด ซึ่งคดีแข่งขันทางการค้าเป็นคดีเศรษฐกิจที่ต้องใช้ระยะเวลาในการรวบรวมพยานหลักฐานจำนวนมาก และการเข้าถึงพยานหลักฐานทำได้ยากลำบาก การที่กฎหมายบัญญัติอายุความไว้เพียง 1 ปีนั้น ไม่อาจเพียงพอที่จะเก็บรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อฟ้องคดีได้ ทั้งผู้เสียหายต้องพิสูจน์ให้ศาลเห็นว่ามีการกระทำความผิดเป็นการผูกขาดเกิดขึ้นอย่างไร และผลของการกระทำนั้นทำให้ผู้เสียหายได้รับความเสียหายเป็นจำนวนเท่าใด ภาระการพิสูจน์จึงตกอยู่แก่ฝ่ายที่กล่าวอ้างคือผู้เสียหาย อีกทั้งกฎหมายแข่งขันทางการค้าของประเทศไทยยังไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดค่าเสียหายที่จะเรียกเอาจากผู้กระทำผิดให้ชัดเจน เช่นนี้ทำให้ต้องนำหลักการทางละเมิดในกฎหมายแพ่งมาปรับใช้ ซึ่งผู้ที่กระทำละเมิดจนผู้อื่นได้รับความเสียหายจะต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายเพื่อที่จะเยียวยาให้ผู้เสียหายกลับคืนสู่ฐานะเดิมเสมือนมิได้มีการละเมิดเกิดขึ้น ทั้งโดยในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ผู้เขียนจะกล่าวถึงเฉพาะปัญหาการกำหนดค่าเสียหายในคดีแข่งขันทาง

การคำนวณผู้ประกอบการมีพฤติกรรมร่วมกันกำหนดราคาโดยมีวัตถุประสงค์เป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขันหรือจำกัดการแข่งขันอันเป็นความผิดร้ายแรง ผู้เขียนเห็นว่าการกระทำดังกล่าวเป็นปฏิปักษ์ต่อการแข่งขันทางการค้าเสรีจึงควรมีบทลงโทษทางแพ่งเพื่อช่วยให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ ผู้เขียนเห็นว่า การฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติดังกล่าว นำหลักการเรียกค่าเสียหายทางละเมิดทางแพ่งมาปรับใช้อาจไม่เหมาะสม เพราะผู้เสียหายจะฟ้องเรียกค่าเสียหายที่เกิดตามความจริงที่มีลักษณะเป็น Single Damage ได้เท่านั้น อีกทั้งการนำสืบการกระทำอันฝ่าฝืนกฎหมายในลักษณะที่เป็นการกระทำโดยใช้อำนาจทางเศรษฐกิจ การเข้าถึงพยานหลักฐานจึงไม่สามารถทำได้โดยง่าย การนำสืบให้เห็นว่าผู้เสียหายได้รับผลกระทบจากความเสียหายอันเกิดจากการฝ่าฝืนกฎหมายอย่างนั้นจึงมีความยุ่งยากซับซ้อน รวมทั้งผู้เสียหายจะไม่ได้รับค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีเลย เพราะไม่มีบทบัญญัติไว้ เนื่องจากผู้เสียหายจากการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าส่วนมากจะเป็นเพียงผู้บริโภคหรือผู้ประกอบการขนาดเล็กถึงขนาดกลาง โดยผู้ประกอบการรายใหญ่มักเป็นผู้กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายฉบับนี้เพราะมีรายได้จากการผูกขาดหรือพฤติกรรมทางการค้าที่ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันที่มีมูลค่าที่สูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเสียหายที่ผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องร้องตามกฎหมาย อันจะเห็นได้ว่ากฎหมายฉบับนี้ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการที่จะบังคับใช้ป้องกันมิให้เกิดการผูกขาดและการกระทำทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม อีกทั้งยังมีอาจเป็นหลักประกันที่เหมาะสมแก่ผู้บริโภคและผู้ประกอบกิจการขนาดเล็กถึงขนาดกลางได้

ผู้เขียนจึงเห็นว่า พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังมีข้อบกพร่องในบทบัญญัติและการบังคับใช้ ซึ่งหาก

นำมาศึกษาเพื่อวิเคราะห์และหาแนวทางรวมทั้งข้อเสนอแนะ จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย อีกทั้งยังเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องปรามไม่ให้เกิดการกระทำผิดเกิดขึ้นซ้ำด้วย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีในเรื่องการแข่งขันทางการค้าในเรื่องหน้า ที่น่าสับสนและเรื่องค่าเสียหาย
2. เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของกฎหมายการแข่งขันทางการค้าในเชิงเศรษฐศาสตร์และเชิงกฎหมาย
3. เพื่อวิเคราะห์หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาลักษณะการกระทำในร่วมกันกำหนดราคาอันเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขันหรือจำกัดการแข่งขันตามกฎหมายแข่งขันทางการค้าของไทย โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ในการพิจารณาของต่างประเทศ
4. เพื่อวิเคราะห์ที่มาของการเรียกค่าเสียหายในทางแพ่งโดยทั่วไปและนำเอาหลักการกำหนดความรับผิดเพื่อความเสียหายเชิงลงโทษมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของการกำหนดความรับผิดในกฎหมายแข่งขันทางการค้าของไทย โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับกำหนดความรับผิดเพื่อความเสียหายในทางแพ่งของต่างประเทศ
5. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขความรับผิดทางแพ่งในกฎหมายการแข่งขันทางการค้าให้เหมาะสมมากขึ้น เพื่อช่วยให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะใช้วิธีการวิจัย เอกสาร (Documentary Research) โดยการค้นหา ข้อมูล ทั้งทางเอกสาร และการรวบรวมข้อมูลทั้งจาก หนังสือคำอธิบายกฎหมาย บทความทางวิชาการ เอกสารทางวิชาการที่สำคัญ ตำรับกฎหมาย รวมไปถึง วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหา ทั้งในส่วน ที่เป็นภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ และนำข้อมูล ที่ได้มาใช้ในการวิเคราะห์ทฤษฎีที่เหมาะสมมาปรับใช้ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาและปรับปรุงกฎหมาย กฎหมายแข่งขันทางการค้าของประเทศไทยให้มี ประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัย

พบว่าพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ยังมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ดังนี้

(1) ปัญหาเกี่ยวกับการฟ้องคดีเพื่อเรียก ค่าเสียหายของผู้เสียหาย กรณีได้รับความเสียหาย จากการกระทำอันฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 54(1) ที่บัญญัติให้ผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อเรียกค่าเสียหายได้ ในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 มิได้บัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการ พิจารณาค่าเสียหาย ค่าเสียหายและความค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินคดีต่าง ๆ ไว้ด้วย เนื่องจากคดีการแข่งขันทาง การค้าเป็นคดีเศรษฐกิจ การหาพยานหลักฐานทำได้ โดยยากและมีค่าใช้จ่ายสูง จึงเกิดปัญหาว่า หากผู้เสียหาย ดำเนินการฟ้องคดีเพื่อเรียกค่าเสียหายต่อศาลทรัพย์สิน ทางปัญญาแล้วชนะคดี ผู้เสียหายอาจได้รับการชดใช้ ค่าเสียหายที่ไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายที่เสียไป

(2) ปัญหาการกำหนดค่าเสียหายทางแพ่ง ผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องเรียกค่าเสียหายได้ตามพระราช บัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 มาตรา 69 หากผู้เสียหายสามารถพิสูจน์ได้ว่าตนได้รับความ เสียหาย และศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ผู้เสียหาย

เป็นฝ่ายชนะคดี ผู้เสียหายอาจได้รับการชดใช้เพียง ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจริงเท่านั้น (Single Damage) เนื่องจากการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 54(1) เป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติ ที่มีผลกระทบร้ายแรงต่อ กระบวนการแข่งขัน ในอันที่จะทำให้บรรลุผลประโยชน์ ของธุรกิจตนโดยมิชอบ จึงเกิดปัญหาการบังคับใช้ กฎหมาย กล่าวคือ การกำหนดค่าเสียหายธรรมดา ไม่อาจยับยั้งหรือป้องปรามการทำความผิดได้ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการฝ่าฝืนไม่เกิดความ เกรงกลัวต่อกฎหมาย ทำให้การบังคับใช้กฎหมาย ไม่มีประสิทธิภาพ

(3) ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะ กรรมการการแข่งขันทางการค้า พระราชบัญญัติ การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 มาตรา 17(4) ให้อำนาจ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในการพิจารณา เรื่องร้องเรียน และสอบสวนการทำความผิด จะเห็น ได้ว่าหากไม่มีผู้ร้องเรียนมายังสำนักงานคณะกรรมการ การแข่งขันทางการค้า คณะกรรมการการแข่งขันทาง การค้าก็ไม่มีอำนาจพิจารณาหรือสอบสวนการกระทำ ที่อาจเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 54(1) ได้ ผู้เสียหาย ต้องริเริ่มดำเนินคดีเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายเอง กล่าวคือ ผู้เสียหายต้องรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มาสืบให้สมฟ้อง จึงทำให้เกิดปัญหาและเป็นอุปสรรค ในการดำเนินคดีของผู้เสียหาย

ข้อเสนอแนะ

(1) ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทาง การค้า พ.ศ. 2560 มาตรา 69 บัญญัติให้สิทธิบุคคล ที่ได้รับความเสียหาย สามารถฟ้องคดีเพื่อเรียก ค่าเสียหายได้ โดยพิจารณาความเสียหายที่เกิดขึ้น จากหลักกฎหมายละเมิด เพื่อให้เหมาะสมกับคดีการ แข่งขันทางการค้าซึ่งเป็นคดีเศรษฐกิจ ควรกำหนดให้ ผู้เสียหายมีสิทธิเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีและ ค่าทนายความจากผู้กระทำการฝ่าฝืนได้ด้วย

(2) ให้มีบทบัญญัติค่าเสียหายเชิงลงโทษ ในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามมาตรา 54(1) การบัญญัติค่าเสียหายเชิงลงโทษไว้ในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า นอกจากผู้เสียหายจะได้รับการชดเชยเยียวยาความเสียหายแล้ว ยังเป็นมาตรการที่ทำให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายโดยเอกชน ทั้งยับยั้งและป้องปรามมิให้กระทำความผิดเกิดขึ้นซ้ำด้วย

(3) ควรแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า หลักเกณฑ์ในการพิจารณาพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจที่มีพฤติการณ์ร่วมกันกำหนดราคาซื้อหรือราคาขายหรือเงื่อนไขใด ๆ ที่ส่งผลต่อราคาสินค้าหรือบริการ อันมีผลเป็นการผูกขาดหรือลดการแข่งขันหรือจำกัดการแข่งขันในตลาด ให้มีอำนาจริเริ่มการสอบสวนได้เอง และมีคำวินิจฉัยว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติหรือไม่ เมื่อมีคำวินิจฉัยแล้ว ผู้ที่ได้รับความเสียหายก็สามารถใช้สิทธิทางกฎหมายฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำการอันฝ่าฝืนได้ โดยผู้เสียหายไม่จำเป็นต้อง

ร้องเรียนมายังสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเสียก่อน เพราะเมื่อมีการสอบสวนของ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าแล้ว ผู้เสียหายไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ความผิดของจำเลยอีก จะลดภาระการพิสูจน์ของผู้เสียหาย มีผลทำให้การฟ้องคดีของผู้เสียหายเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จากข้อเสนอแนะดังกล่าว เห็นว่าการผูกขาดหรือลดการแข่งขันหรือจำกัดการแข่งขันถือเป็นความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ควรมีการกำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ค่าทนายความ และค่าเสียหายเชิงลงโทษ และกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าให้มีอำนาจริเริ่มการสอบสวนได้เอง เป็นมาตรการที่ให้เอกชนใช้กฎหมายร่วมกับรัฐ ในอันที่จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายแข่งขันทางการค้าของไทยมีประสิทธิภาพ ลดการกระทำความผิด เกิดการแข่งขันทางการค้าอย่างเป็นธรรม ตรงตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

บรรณานุกรม

- จิตรา เพียรล้ำเลิศ. (ม.ป.ป.). เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ 8 คำสินไหมทดแทนเพื่อละเมิด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด พ.ศ. 2550.
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.
- พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560.
- ภูชิต โมกขมรรคกุล. (2543). กฎหมายการแข่งขันทางการค้าในประเทศไทย. รายงานการวิจัย, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ศักดิ์ดา ธนิตกุล. (2551). คำอธิบายและกรณีศึกษาพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- สุธีร์ ศุภนิตย์. (2549). หลักการและกฎเกณฑ์แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.